

Ἑγκώμια Μεγάλης Παρασκευῆς

Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπῆ Κύπρου
2026

Ἐγκώμια
Μεγάλης Παρασκευῆς

Πληροφορίες έκδοσης:

Ἐγκώμια Μεγάλης Παρασκευῆς

© Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Κύπρου

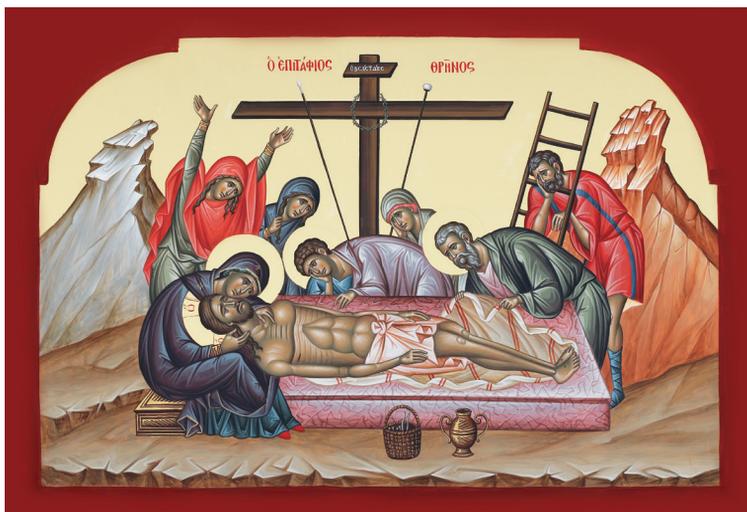
Λευκωσία 2026

Ἐξώφυλλο: Ἐπιτάφιος Θρηῖνος,
Καθηδρικός Ναός Ἀπ. Βαρνάβα,
Λευκωσία

Ὅπισθόφυλλο: Λεπτομέρεια ἀπὸ
ἱερὸ τέμπλο Καθηδρικοῦ Ναοῦ
Ἀπ. Βαρνάβα, Λευκωσία

ISBN: 978-9963-561-78-0

Ἐγκώμια
Μεγάλης Παρασκευῆς

Ἐπιτάφιος Θρηῆνος, Καθεδρικός Ναός Ἁγ. Βαρνάβα,
Λευκωσία.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Ὁρθόδοξος κόσμος στάθηκε πάντα μὲ συντριβὴ μπροστὰ στὸ δράμα τῆς Μ. Παρασκευῆς. Συγκλονίζεται στὴ σταύρωση, ἀλλὰ ἰδιαίτερα πενθεῖ κατὰ τὴν ταφὴ τοῦ Κυρίου. Ἴσως, γιὰ τὴν θέσιν τοῦ νεκροῦ Χριστοῦ βλέπει καὶ δικὰ του πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἔφυγαν ἀπὸ τὴ ζωὴ αὐτή. Ἀνακαλεῖ συνειρημικὰ στὴ μνήμη του τὴ στιγμή πού, βλέποντας ἓνα παρόμοιο σκηνικό, συνειδητοποιοῦσε τὸν μόνιμο χωρισμό, τὸ ἀμετάβλητο τῆς κατάστασης. Τότε πού καταλάβαινε ὅτι θὰ πορευθεῖ χωρὶς τὴν παρουσία τῶν ἀγαπημένων του, μέχρι «τῆς κοινῆς ἀναστάσεως».

Ἰδιαίτερα, ὁ λαὸς μας, πού ζεῖ, ἐδῶ καὶ 52 χρόνια, τὸ δράμα τῆς πατρίδας μας, νιώθει τὴ θλίψη του νὰ συντονίζεται μὲ τὴ θλίψη τῆς Θεοτόκου κι ὀλόκληρης τῆς φύσεως· κι ὅπως στὰ φυσικὰ φαινόμενα, ὁ συντονισμὸς αὐτὸς δίνει ἓνα μέγιστο στὴ θλίψη καὶ τὴν ἀπόγνωση.

Παρ' ὄλο πού ὁ λαός μας γνωρίζει ὅτι «ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ», (Λουκ. κδ' 26) ἀνθρωπίνως δὲν μπορεῖ νὰ ξεφύγει ἀπὸ «τὸ ὀρώμενον θέαμα». Μπροστά του κεῖται «ἄπνους νεκρὸς» ὁ «ζώσας τὰ σύμπαντα». «Τάφῳ κατακλείεται ὁ καθαιρέτης τοῦ Ἄδου». Μένει ἐκστατικὸς κι ἀφήνει τὴ θλίψη του νὰ ἐκχυθεῖ...

Εἶναι γι' αὐτὸν τὸν πολὺ ἀνθρώπινο λόγο πού ὁ λαός, ἀπὸ τὴν ὅλη ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου τοῦ Μ. Σαββάτου, πού ψάλλεται στοὺς ναοὺς μας τὸ βράδυ τῆς Μ. Παρασκευῆς, καὶ εἶναι εὐρύτερα γνωστὴ ὡς «Ἐπιτάφιος Θρηῆνος», ξεχώρισε καὶ ἀγάπησε ἰδιαίτερα τὰ «ἐγκώμια». Ἀσφαλῶς, ὁ ὑπέροχος κανόνας «Κύματι θαλάσσης», οἱ Αἴνοι, τὰ καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια κλπ., εἶναι, τόσο ἀπὸ θεολογικῆς, ὅσο καὶ ἀπὸ ποιητικῆς – γλωσσικῆς ἀπόψεως πολὺ ἀνώτερα τῶν ἐγκωμίων. Ἐν τούτοις τὰ ἐγκώμια εἶναι περισσότερο «λαοφιλῆ» καὶ ἀποστηθίζονται ἀπὸ τοὺς πιστοὺς, οἱ ὅποιοι σὲ πολλοὺς ναοὺς ὀργανώνουν χορωδίες, οἱ ὅποιες τὰ ψάλλουν, γιὰτὶ μιλοῦν ἀπ' εὐθείας στὸ συναίσθημα τῶν πιστῶν.

Πέραν τῶν ἀφηγηματικῶν – περιγραφικῶν ἐγκωμίων, πού ἀναφέρονται στὰ γεγονότα

τῆς δίκης, τῆς σταύρωσης καὶ τῆς ταφῆς τοῦ Χριστοῦ, διακρίνουμε σ' αὐτὰ κάποια, ποὺ περιγράφουν τὸν συγκλονισμὸ τῆς κτίσεως, τὴν ἔκπληξη τῶν ἀγγελικῶν δυνάμεων, τὸν θρῆνο τῆς Παναγίας, τὴν ἀποστροφὴ πρὸς τὸν Ἰούδα καὶ τὸν μαιφόνο λαό, καθὼς καὶ δογματικὰ ποὺ ἀναφέρονται στὸν σκοπὸ τοῦ Πάθους, ποὺ εἶναι ἡ ἥττα, ἡ καθαίρεση τοῦ Ἄδῃ καὶ ἡ ἐξανάστασι τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ποὺ θὰ ἐπιτευχθοῦν μὲ τὴν τριήμερη ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ.

Οἱ συγγραφεῖς τῶν ἐγκωμίων δὲν παραλείπουν τὴν ἐπίσημη αὐτὴ ὥρα νὰ ζητήσουν καὶ τὴ θεία συναντίληψη πρὸς τὸ εὐσεβὲς ἔθνος καὶ τοὺς ἐκπροσώπους του. Ἐνα ἐγκώμιο, γιὰ παράδειγμα, λέει: «Ἀναρχε Θεέ, συναΐδιε Λόγε καὶ Πνεῦμα, σκῆπτρα τῶν ἀνάκτων κραταίωσον, κατὰ πολεμίων ὡς ἀγαθός». Τὸ ἴδιο, ὡς γνωστόν, κάνουμε καὶ στὴ Θ. Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου, ὅπου σὲ μιὰ εὐχὴ λέμε: «Υπόταξον αὐτοῖς (τοῖς πιστοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν), πάντα τὰ βάρβαρα ἔθνη τὰ τοὺς πολέμους θέλοντα...». Κι ἄλλοῦ «Ἐπισκίασον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ πολέμου ... ἐνίσχυσον αὐτῶν τὸν βραχίονα». Κάτω ἀπὸ τὶς συνθῆκες αὐτὲς, τῆς εἰρήνης καὶ τῆς δικαιοσύνης, διευκολύνεται ἀφάνταστα ἡ ἐπιτέλεσι τῶν θρησκευτικῶν μας καθηκόντων.

Μέσα σ' αὐτὰ τὰ πλαίσια, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, κατὰ τὴ συνεδρία τῆς στὶς 14 Ἰανουαρίου 2026, ἀποδέχτηκε ὁμόφωνα εἰσήγησή μας, λαμβάνοντας ὑπόψη τὴν τραγικὴ κατάστασι, στὴν ὁποία βρίσκεται, ἐδῶ καὶ 52 χρόνια ἡ πατρίδα μας, μὲ τὸν ἐκτοπισμὸ τοῦ λαοῦ μας νὰ συνεχίζεται, τοὺς ναοὺς μας νὰ καταστρέφονται καὶ τὴν κατοχὴ νὰ ἐδραιώνεται, ὅπως προσθέσουμε στὰ ἐγκώμια τῆς Μ. Παρασκευῆς καὶ κάποια, ποὺ νὰ ἀναφέρονται στὴ δοκιμαζόμενη πατρίδα μας καὶ τὴν ἐκζήτησι, ἀπὸ τὸν καθαιρέτη τοῦ Ἄδου, κατὰ τὴν εὐσημη αὐτὴ μέρα, τῆς βοήθειάς Του γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσή τῆς καὶ τὴν ἐπιστροφὴ στὶς ἐστίες καὶ τὰ ἱερά μας.

Ἔτσι, συνθέσαμε καὶ ἐθέσαμε, στὸ τέλος κάθε στάσης, τέσσερα ἐγκώμια μὲ τὸ πιὸ πάνω περιεχόμενο. Πιστεύουμε ὅτι μέσα στὸ συγκινησιακὰ φορτισμένο κλίμα τῆς Μ. Παρασκευῆς, θὰ κατανοήσει καλύτερα καὶ ὁ λαός μας τὸν κίνδυνο ποὺ διατρέχουμε καὶ θὰ ἀναπέμψει θερμότερες τὶς ἱκεσίες καὶ τὶς προσευχές του, πρὸς τὸν Θεό, γιὰ τὴ λύτρωσή μας «ἐκ τῆς καταδυναστείας τῶν ἀλλοφύλων».

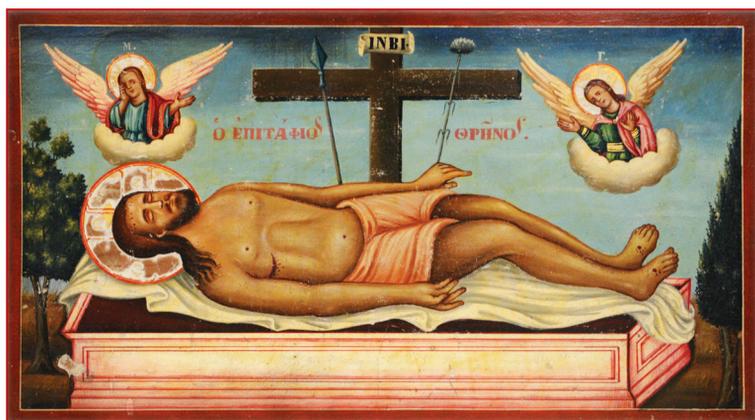
Ὅσες κοινότητες ἔχουν τὴν καλὴ παράδοσι νὰ ψάλλουν ὅλα τὰ ἐγκώμια, ἅς προσθέσουν στὸ τέλος τῆς κάθε στάσης καὶ τὰ τέσσερα ἐγκώμια,

μὲ τὸ πιὸ πάνω περιεχόμενο. Γιὰ τὶς ὑπόλοιπες κοινότητες κάναμε μιὰν ἐπιλογὴ ἀπὸ 33 ἐγκώμια σὲ κάθε στάση, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὡς ἄνω τεσσάρων, τὰ ὁποῖα περιλάβαμε στὸ παρὸν τεῦχος, συστήνοντας πατρικά, τὴ χρῆση του.

Διάπυρος εὐχή μας πρὸς τὸν Θεὸ εἶναι, ὅπως σύντομα ἐλευθερωθεῖ ἡ πατρίδα μας. Καὶ τότε θὰ ἀντικαταστήσουμε τοὺς ἱκετηρίους αὐτοὺς ὕμνους μὲ ἄλλους εὐχαριστηρίους.

τῆς Κύπρου Γενέσεως.

Ἐπεὶ Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου
Μάρτιος 2026

Εύλινος Ἐπιτάφιος Ἰ. Παρεκκλησίου Παναγίας Χρυσοκουλλουριώτισσας, τέλη 19ου αἰ., Κ. Λακατάμεια.

ΣΤΑΣΙΣ ΠΡΩΤΗ

Ἦχος πλ. α΄.

Ἦ ζωὴ ἐν τάφῳ, κατετέθης, Χριστέ, καὶ ἀγγέλων στρατιαὶ ἐξεπλήττοντο, συγκατάβασιν δοξάζουσαι τὴν σὴν.

Ἦ ζωὴ, πῶς θνήσκεις; πῶς καὶ τάφῳ οἰκεῖς; τοῦ θανάτου τὸ βασίλειον λύεις δέ, καὶ τοῦ Ἄδου τοὺς νεκροὺς ἐξανιστᾶς.

Μεγαλύνομέν σε, Ἰησοῦ βασιλεῦ, καὶ τιμῶμεν τὴν ταφὴν καὶ τὰ πάθη σου, δι' ὧν ἔσωσας ἡμᾶς ἐκ τῆς φθορᾶς.

Μέτρα γῆς ὁ στήσας, ἐν μικρῷ κατοικεῖς, Ἰησοῦ παμβασιλεῦ, τάφῳ σήμερον, ἐκ μνημάτων τοὺς θανόντας ἀνιστῶν.

Ὁ κριτὴς εἰς δίκην, πρὸ ἀδίκου κριτοῦ, καὶ παρίστατο καὶ θάνατον ἄδικον, κατεκρίθη διὰ ξύλου σταυρικοῦ.

Ὁ ὠραῖος κάλλει, παρὰ πάντας βροτούς,
ὡς ἀνείδεος νεκρὸς καταφαίνεται, ὁ τὴν φύ-
σιν ὠραΐσας τοῦ παντός.

Ὁ Δεσπότης πάντων, καθορᾶται νεκρός,
καὶ ἐν μνήματι καινῷ κατατίθεται, ὁ κενώ-
σας τὰ μνημεῖα τῶν νεκρῶν.

Συγκλονεῖται φόβῳ πᾶσα, Λόγε, ἡ γῆ, καὶ
φωσφόρος τὰς ἀκτῖνας ἀπέκρυψε, τοῦ με-
γίστου γῆ κρυβέντος σου φωτός.

Νοεραὶ σε τάξεις, ἠπλωμένον νεκρόν, κα-
θορῶσαι δι' ἡμᾶς ἐξεπλήττοντο, καλυπτόμε-
ναι ταῖς πτέρυξι Σωτήρ.

Οἴμοι φῶς τοῦ κόσμου! οἴμοι, φῶς τὸ ἐμόν!
Ἰησοῦ μου ποθεινότατε ἔκραζεν, ἡ Παρθέ-
νος θρηνηδοῦσα γοερῶς.

Δακρυρῥόους θρήνους, ἐπὶ σὲ ἡ Ἄγνή, μη-
τρικῶς, ὧ Ἰησοῦ, ἐπιρῥαίνουσα, ἀνεβόα-
Πῶς κηδεύσω σε Υἱέ;

Ἡ Ἀμνὰς τὸν Ἄρνα καθορῶσα νεκρόν, ταῖς
αἰκίσι βαλλομένη ὠλόλυξε, συγκινοῦσα καὶ
τὸ ποίμνιον βοᾷν.

Υπακούσας, Λόγε, τῷ ἰδίῳ Πατρί, μέχρις ἄδου τοῦ δεινοῦ καταβέβηκας καὶ ἀνέστησας τὸ γένος τῶν βροτῶν.

Ο ζοῆς ταμίας, πῶς ὀρᾶται νεκρός; ἐκπληττόμενοι οἱ ἄγγελοι ἔκραζον· πῶς δ' ἐν μνήματι συγκλείεται Θεός;

Ω θαυμάτων ξένων, ὦ πραγμάτων καινῶν! ὁ πνοῆς μοι χορηγὸς ἄπνους φέρεται, κηδευόμενος χερσὶ τοῦ Ἰωσήφ.

Δολοφόνε δεῦρο, μαρὲ μαθητά, καὶ τὸν τρόπον τῆς κακίας σου δεῖξόν μοι, δι' ὃν γέγονας προδότης τοῦ Χριστοῦ.

Αλαζῶν Ἰσραὴλ, μαιφόνε λαέ, τί παθὼν τὸν Βαραββᾶν ἠλευθέρωσας; τὸν Σωτῆρα δὲ παρέδωκας Σταυρῷ;

Υπὸ γῆν ἐκρύβης, ὥσπερ ἥλιος νῦν, καὶ νυκτὶ τῇ τοῦ θανάτου κεκάλυψαι· ἀλλ' ἀνάτειλον φαιδρότερον Σωτήρ.

Καὶ ἐν τάφῳ ἔδυσ, καὶ τῶν κόλπων Χριστέ, τῶν πατρῶων οὐδαμῶς ἀπεφοίτησας· τοῦτο ξένον καὶ παράδοξον ὁμοῦ.

Ὡς φωτὸς λυχνία, νῦν ἡ σὰρξ τοῦ Θεοῦ,
ὑπὸ γῆν ὡς ὑπὸ μόδιον κρύπτεται, καὶ διώ-
κει τὸν ἐν Ἄδῃ σκοτασμόν.

Ἐκ φθορᾶς ἀνέβης, ἡ ζωὴ μου Σωτήρ, σοῦ
θανόντος καὶ νεκροῖς προσφοιτήσαντος,
καὶ συνθλάσαντος τοῦ Ἄδου τοὺς μοχλοῦς.

Νεκρωθέντα πάλαι, τὸν Ἀδὰμ φθονερῶς,
ἐπανάγεις πρὸς ζῶν τῆ νεκρώσει σου, νέος,
Σῶτερ ἐν σαρκὶ φανεῖς Ἀδάμ.

Ἐν καινῷ μνημείῳ, κατετέθης, Χριστέ, καὶ
τὴν φύσιν τῶν βροτῶν ἀνεκαίνισας, ἀναστὰς
θεοπρεπῶς ἐκ τῶν νεκρῶν.

Κὰν νεκρὸς ὠράθης, ἀλλὰ ζῶν ὡς Θεός,
νεκρωθέντας τοὺς βροτοὺς ἀνεζώωσας, τὸν
ἐμὸν ἀπονεκρώσας νεκρωτήν.

Ἐν κρυπτῷ μὲν πάλαι, ἔθυον τὸν ἀμνόν-
σὺ δ' ὑπαίθριος τυθεὶς ἀνεξίκακε, πᾶσαν
κτίσιν ἀπεκάθηρας, Σωτήρ.

Ἦπὸ γῆν βουλήσει, κατελθὼν ὡς θνητός,
ἐπανάγεις ἀπὸ γῆς πρὸς οὐράνια τοὺς
ἐκεῖθεν πεπτωκότας, Ἰησοῦ.

Τὸν ἐν Κύπρῳ, Σῶτερ, παροικοῦντα λαόν,
τὸν τὴν θεῖαν σου ταφὴν μεγαλύνοντα, ῥῦ-
σαι τάχει ἐκ δουλείας πονηρᾶς.

Εἰς πατρώους οἴκους καὶ σκηνώματα Σά,
ἐπιστρέψαι καταξίωσον, Κύριε, τοὺς τὴν ἔν-
δοξον τιμῶντάς Σου ταφὴν.

Μακρυνθέντες πάντες ἐντολῶν ἱερῶν,
ἁμαρτίας τὰ ὀψώνια δρέπομεν, ἀλλ' αἰτοῦ-
μεν πάτρης λύτρωσιν κλαυθμῶ.

Ἦ ἐν Κύπρῳ, Σῶτερ, τῶν ἀγίων πληθύς, ἐν
μιᾷ φωνῇ ἱκετεύει Σοι, τοὺς τῆς Ἄγαρ ἀπο-
δίωξον ταχύ.

Προσκυνῶ τὸ Πάθος, ἀνυμνῶ τὴν ταφὴν,
μεγαλύνω σου τὸ κράτος Φιλάνθρωπε, δι'
ῶν λέλυμαι παθῶν φθοροποιῶν.

Δόξα Πατρί...

Ἀνυμνοῦμεν, Λόγε, σὲ τὸν πάντων Θεόν,
σὺν Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι, καὶ
δοξάζομεν τὴν θεῖαν σου Ταφὴν.

Καὶ νῦν... **Θεοτοκίον.**

Μακαρίζομέν σε, Θεοτόκε άγνή, και τιμῶμεν
τήν Ταφήν τήν τριήμερον, τοῦ Υἱοῦ σου και
Θεοῦ ἡμῶν πιστῶς.

Και πάλιν τὸ πρῶτον Τροπάριον.

Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ, κατετέθης, Χριστέ,
και ἀγγέλων στρατιαὶ ἐξεπλήττοντο,
συγκατάβασιν δοξάζουσαι τὴν σὴν.

**Εἶτα Συναπτὴ μικρὰ παρὰ τοῦ Ἱερέως και ἡ
Ἐκφώνησις.**

Ὅτι πύλόγηταί σου τὸ ὄνομα, και δεδόξασταί
σου ἡ βασιλεία τοῦ Πατρός, και τοῦ Υἱοῦ,
και τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, και ἀεί, και
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

**Και θυμιάσαντος τοῦ Ἱερέως, ἀρχόμεθα τῆς
δευτέρας στάσεως.**

**Ἐπιτάφιος ἀπὸ Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Κασσιανοῦ, 16ος αἰ.,
Βυζαντινὸ Μουσεῖο Ἰδρ. Ἀρχ. Μακαρίου Γ'.**

ΣΤΑΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἔχος πλ. α΄.

Ἄξιόν ἐστι, μεγαλύνει σε τὸν Ζωοδότῃν,
τὸν ἐν τῷ Σταυρῷ τὰς χεῖρας ἐκτείναντα,
καὶ συντρίψαντα τὸ κράτος τοῦ ἐχθροῦ.

Ἄξιόν ἐστι, μεγαλύνει σε τὸν πάντων
Κτίστην· τοῖς σοῖς γὰρ παθήμασιν ἔχομεν,
τὴν ἀπάθειαν ῥυσθέντες τῆς φθορᾶς.

Ἐφριξεν ἡ γῆ, καὶ ὁ ἥλιος, Σῶτερ, ἐκρύβη,
σοῦ τοῦ ἀνεσπέρου φέγγους Χριστέ,
δύσαντος ἐν τάφῳ σωματικῶς.

Ἦπνωσας Χριστέ, τὸν φυσίζων ὕπνον ἐν
τάφῳ, καὶ βαρέος ὕπνου ἐξήγειρας, τοῦ τῆς
ἀμαρτίας, τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος.

Χλαῖναν ἐμπαιγμοῦ, τὸν κοσμήτορα πάντων
ἐνδύεις, ὅς τὸν οὐρανὸν κατηστέρωσε, καὶ
τὴν γῆν ἐκόσμησε θαυμαστῶς.

Ράπισμα χειρῶν, Χριστοῦ δέδωκαν ἐν
σιαγόνι, τοῦ χειρὶ τὸν ἄνθρωπον πλάσαντος,
καὶ τὰς μύλας θλάσαντος τοῦ θηρός.

Μύροις σε, Χριστέ, ὁ Νικόδημος καὶ ὁ
εὐσχήμων, νῦν καινοπρεπῶς περιστείλαντες,
φρῖξον, ἀνεβόων, πᾶσα ἡ γῆ!

Υμνους Ἰωσήφ, καὶ Νικόδημος ἐπιταφίους,
ἄδουσι Χριστῷ νεκρωθέντι νῦν· ἄδει δὲ σὺν
τούτοις καὶ Σεραφίμ.

Γῆς ὁ κατ' ἀρχάς, μόνῳ νεύματι πήξας τὸν
γῦρον, ἄπνους ὡς βροτὸς καθυπέδου γῆν·
φρῖξον τῷ θεάματι, οὐρανέ!

Γῆ σε πλαστουργέ, ὑπὸ κόλπους δεξαμένη,
τρόμῳ συσχεθεῖσα, Σῶτερ, τινάσσεται,
ἀφυπνώσασα νεκροὺς τῷ τιναγμῷ.

Ηρθη σταυρωθεῖς, ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν
κρεμάσας, καὶ ὡς ἄπνους ἐν αὐτῇ νῦν
προσκλίνεται, ὃ μὴ φέρουσα ἐσειέτο δεινῶς.

Εδυσ τῆ σαρκί, ὁ ἀνέσπερος εἰς γῆν
φωσφόρος· καὶ μὴ φέρων βλέπειν ὁ ἥλιος,
ἐσκοτίσθη μεσημβρίας ἐν ἀκμῇ.

Ρήγνυται ναοῦ, καταπέτασμα τῆ σῆ
σταυρώσει, κρύπτουσι φωστῆρες Λόγε τὸ
φῶς, σοῦ κρυβέντος Ἥλιε, ὑπὸ γῆν.

Ἔκλαιε πικρῶς, ἡ πανάμωμος Μήτηρ
σου Λόγε, ὅτε ἐν τῷ τάφῳ ἑώρακε, σὲ τὸν
ἄφραστον καὶ ἀναρχον Θεόν.

Οἶμοι ὦ Υἱέ! ἡ Ἀπείρανδρος θρηνεῖ καὶ λέγει·
ὄν ὡς Βασιλέα γὰρ ἠλπίζον, κατάκριτον νῦν
βλέπω ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τέτρωμαι δεινῶς, καὶ σπαράττομαι τὰ
σπλάγχνα Λόγε, βλέπουσα τὴν ἀδικόν σου
σφαγίν· ἔλεγεν ἡ Πάναγνος ἐν κλαυθμῷ.

Ἴνα τὴν βροτῶν, καινουργήσω συντριβεῖσαν
φύσιν, πέπληγμαί θανάτῳ θέλων σαρκί,
Μῆτερ οὖν μὴ κόπτου τοῖς ὀδυρμοῖς.

Πῶς οἱ νοεροί, ταγματάρχαι σε, Σωτήρ,
ὀρῶντες, γυμνόν, ἡμαγμένον, κατάκριτον,
ἔφερον τὴν τόλμαν τῶν σταυρωτῶν;

Υμνοῖς σου Χριστέ, νῦν τὴν Σταύρωσιν καὶ
τὴν Ταφὴν τε, ἅπαντες πιστοὶ ἐκθειάζομεν,
οἱ θανάτου λυτρωθέντες σῆ ταφῆ.

Κόλπων πατρικῶν, ἀνεκφοίτητος μείνας οἰκτίρμον, καὶ βροτὸς γενέσθαι εὐδόκησας, καὶ εἰς Ἄδην καταβέβηκας, Χριστέ.

Ἥλιον τὸ πρῖν, Ἰησοῦς τοὺς ἀλλοφύλους κόπτων, ἔστησεν αὐτὸν δὲ ἀπέκρυψας, καταβάλλων τὸν τοῦ σκότους ἀρχηγόν.

Ἄδης ὁ δεινός, συνετρόμαξεν ὅτε σὲ εἶδεν, ἦλιε τῆς δόξης ἀθάνατε, καὶ ἐδίδου τοὺς δεσμίους ἐν σπουδῇ.

Ἐφριξεν ὄρῶν, Σῶτερ, Ἄδης σε τὸν ζωοδότην, πλοῦτον τὸν ἐκείνου σκυλεύοντα, αἰωνίους τε ἐγείροντα νεκρούς.

Ὡσπερ πελεκάν, τετρωμένος τὴν πλευράν σου Λόγε, σοὺς θανόντας παῖδας ἐζώωσας, ἐπιστάξας ζωτικὸς αὐτοῖς κρουνοὺς.

Ἦπνωσεν Ἀδάμ, ἀλλὰ θάνατον πλευρᾶς ἐξάγει· σὺ δὲ νῦν ὑπνώσας Λόγε Θεοῦ, βρούεις ἐκ πλευρᾶς σου κόσμῳ ζωὴν.

Ἥρθης ἀπὸ γῆς, ἀλλ' ἀνέβλυσας τῆς σωτηρίας, τὸν οἶνον ζωήρρουτε ἄμπελε. Δοξάζω σου τὸ πάθος καὶ τὸν σταυρόν.

Κάλλος Λόγε πρίν, οὐδὲ εἶδος ἐν τῷ πάσχειν ἔσχεις, ἀλλ' ἐξαναστὰς ὑπερέλαμψας, καλλωπίσας τοὺς βροτούς θείαις ἀυγαῖς.

Κράζομεν, Χριστέ, μετανοίας ἐν κλαυθμῷ βοῶντες, ἀλλοθρήσκων τὰ στρατεύματα δίδωξον, καὶ εἰρήνην πᾶσι χάρισαι ἡμῖν.

Ἔτεσι πολλοῖς καὶ ἐν θλίψει βαρυτάτη, Σῶτερ, μακρὰν ἐστιῶν ἐορτάζοντες, ἐξαιτούμεθα ἐπάνοδον ταχεῖαν ἐν αὐταῖς.

Ἐγερσιν ἰδεῖν, τὴν τριήμερον τὴν Σὴν Οἰκτίρμον, καὶ πατρίδος Κύπρου τὴν ἐξανάστασιν, καταξίωσον ἰδεῖν Υἱὲ Θεοῦ.

Κράζουσι, Χριστέ, σὺν ἡμῖν Βαρνάβας τε καὶ Παῦλος· λύτρωσιν παράσχου τοῖς δούλοις Σου καὶ πατρίδα ἐλευθέρωσον ταχύ.

Δόξα Πατρί...

Ἄναρχε Θεέ, συναΐδιε Λόγε καὶ Πνεῦμα, σκῆπτρα τῶν ἀνάκτων κραταίωσον, κατὰ πολεμίων ὡς ἀγαθός.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον.

Τέξασα ζωὴν, παναμώμητε ἀγνή Παρθένε,
παῦσον Ἐκκλησίας τὰ σκάνδαλα, καὶ
βράβευσον εἰρήνην ὡς ἀγαθή.

Καὶ πάλιν τὸ πρῶτον Τροπάριον.

Ἄξιόν ἐστι, μεγαλύνειν σε τὸν ζωοδότην,
τὸν ἐν τῷ Σταυρῷ τὰς χεῖρας ἐκτείναντα,
καὶ συντρίψαντα τὸ κράτος τοῦ ἐχθροῦ.

Εἶτα Συναπτὴ μικρά, καὶ ἡ Ἐκφώνησις.

Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐπὶ θρόνου
δόξης τῶν Χερουβὶμ ἐπαναπαυόμενος, καὶ
σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ
σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ
ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ θυμιάσαντος τοῦ Ἱερέως, ἀρχόμεθα τῆς
τρίτης στάσεως.

ΣΤΑΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

ᾠχος γ΄.

Αἰ γενεαὶ πᾶσαι, ὕμνον τῇ Ταφῇ σου,
προσφέρουσι Χριστέ μου.

Καθελὼν τοῦ ξύλου, ὁ Ἀρμαθείας, ἐν τάφῳ
σε κηδεύει.

Μυροφόροι ἦλθον, μύρα σοι Χριστέ μου,
κομίζουσαι προφρόνως.

Δεῦρο πᾶσα κτίσις, ὕμνους ἐξοδίους
προσοίσωμεν τῷ Κτίστη.

Ἰκρίῳ προσεπάγης, ὁ πάλαι τὸν λαόν σου,
στύλῳ νεφέλης σκέπων.

Οὐράνιαι Δυνάμεις, ἐξέστησαν τῷ φόβῳ,
νεκρὸν σε καθορῶσαι.

Ἦπτιον ὀρῶσα, ἡ Πάναγνός σε Λόγε,
μητροπρεπῶς ἐθρῖνει.

Ἄνέκραζεν ἡ Κόρη, θερμῶς δακρυρροοῦσα,
τὰ σπλάγχνα κεντουμένη.

Ἡ δάμαλις τὸν μόσχον, ἐν ξύλῳ
κρεμασθέντα, ἠλάλαζεν ὀρῶσα.

ὦ γλυκύ μου ἕαρ, γλυκύτετόν μου Τέκνον,
ποῦ ἔδου σου τὸ κάλλος;

ὦ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου, γλυκύτετόν
μου Τέκνον, πῶς τάφῳ νῦν καλύπτῃ;

Ἀνάστα Ζωοδότα, ἡ σὲ τεκοῦσα Μήτηρ
δακρυροοῦσα λέγει.

Τὸν Ἀδὰμ καὶ Εὐάν, ἐλευθερῶσαι Μῆτερ,
μὴ θρήνει, ταῦτα πάσχω.

ὦς ἄφρων ὑπηρέτης, προδέδωκεν ὁ μύστης,
τὴν ἄβυσσον σοφίας.

Ὀὺς ἔθρεψε τὸ μάννα, ἐκίνησαν τὴν πτέρναν,
κατὰ τοῦ Εὐεργέτου.

Ὀὺς ἔθρεψε τὸ μάννα, φέρουσι τῷ Σωτῆρι,
χολὴν ἅμα καὶ ὄξος.

ᾠ τῆς παραφροσύνης, καὶ τῆς χριστοκτο-
νίας, τῆς τῶν προφητοκτόνων!

Φρίττουσιν οἱ νόες, τὴν ξένην καὶ φρικτὴν
σου, Ταφὴν τοῦ πάντων Κτίστου.

Ἰωσήφ κηδεύει, σὺν τῷ Νικοδήμῳ,
νεκροπρεπῶς τὸν Κτίστην.

Ἰωσήφ τρισμακάρο, κήδευσον τὸ σῶμα,
Χριστοῦ τοῦ ζωοδότου.

Θάνατον θανάτω, σὺ θανατοῖς, Θεέ μου,
θεία σου δυναστεία.

Πεπλάνηται ὁ πλάνος, ὁ πλανηθεὶς
λυτροῦται, σοφία σῆ Θεέ μου.

Υιὲ Θεοῦ παντάναξ, Θεέ μου, πλαστοουργέ
μου, πῶς πάθος κατεδέξω;

Ἀνάστηθι Οἰκτίρμον, ἡμᾶς ἐκ τῶν βαράθρων,
ἐξανιστῶν τοῦ Ἰδοῦ.

Γύναια σὺν μύροις, ἤκουσι μυρίσαι, Χριστὸν
τὸ θεῖον μύρον.

Ἔρραναν τὸν τάφον, αἱ Μυροφόροι μύρα,
λίαν πρῶτ' ἐλθοῦσαι. (τρῖς)

Ειρήνην Ἐκκλησίᾳ, λαῶ σου σωτηρίαν,
δώρησαι σῆ ἐγέρσει.

Σπεῦσον ἐξαναστῆναι, τῆς Κύπρου λύων
Λόγε, δεσμὰ στυγνῆς δουλείας.

Ἰδεῖν ἐλευθερίαν ἐκ τῶν τῆς Ἄγαρ, Σῶτερ,
δίδου τοῖς σοῖς ἰκέταις.

Υιὲ Θεοῦ παντάναξ, ἐλευθερίαν δίδου τῇ
νήσῳ τῶν Ἁγίων.

Σὺν σῆ ἐγέρσει Λόγε, ἰδεῖν καὶ τῆς πατρίδος
ἀνάστασιν αἰτοῦμεν.

Δόξα Πατρί...

ᾠ Τριάς Θεέ μου, Πατήρ, Υἱὸς καὶ Πνεῦμα,
ἐλέησον τὸν κόσμον.

Καὶ νῦν... **Θεοτοκίον.**

Ἰδεῖν τὴν τοῦ Υἱοῦ σου, Ἀνάστασιν Παρθένε,
ἀξίωσον σοὺς δούλους.

Και πάλιν τὸ πρῶτον Τροπάριον.

Αἱ γενεαὶ πᾶσαι, ὕμνον τῇ Ταφῇ σου,
προσφέρουσι Χριστέ μου.

Συναπτὴ μικρά, καὶ ἡ Ἐκφώνησις.

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, Χριστέ ὁ
Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν,
σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ
καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν
καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐπιτάφιος Θρηνος, Ἱερὰ Μονὴ Ἁγ. Βαρνάβα, Σαλαμίνα.

Ἐπιτάφιος ἀπὸ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου, 1783,
Βυζαντινὸ Μουσεῖο Ἱδρ. Ἀρχ. Μακαρίου Γ΄.

ISBN: 978-9963-561-78-0